

BOLALARDA O'YNAYMIZ O'RGANAMIZ METODIDAN FOYDALANISH

*Boysun tumani 9-sonli MMT
Boykulova Aziza Muxiddinovna*

Annotatsiya: Bolalarda o'ynaymiz, o'rganamiz metodi – bu ta'lim jarayonida o'yin va o'rganishni birlashtiradigan innovatsion yondashuvdir. Ushbu metod, bolalarning o'z-o'zini rivojlantirishiga, ijodkorlik va muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirishga yordam beradi. Bolalar o'yin orqali ko'plab ko'nikmalarni egallashadi, shu jumladan ijtimoiy ko'nikmalar, mantiqiy fikrlash, va jismoniy faoliyat.

Kalit so'zlar: o'yin, bolalar, ta'lim, bilim, ko'nikmalar, faoliyat, ma'lumot, jarayon, o'rganish.

O'yin, bolalar uchun nafaqat qiziqarli faoliyat, balki o'rganish jarayonining ajralmas qismidir. O'yin orqali bolalar yangi ma'lumotlarni o'zlashtiradilar, o'z fikrlarini ifoda etadilar va bir-birlari bilan muloqot qilishni o'rganadilar. Bu jarayon, ularning o'zaro munosabatlarini mustahkamlashga yordam beradi, chunki bolalar o'yin davomida bir-birlari bilan hamkorlik qilishadi, raqobatlashadilar va birgalikda muammolarni hal qiladilar. O'yinlar, bolalarning qiziqishini oshirish va ularni faol ishtirok etishga undash uchun juda muhimdir. O'yin jarayonida bolalar o'zlari uchun qiziqarli va ma'qul bo'lgan faoliyatlarni tanlaydilar, bu esa ularga o'rganish jarayonida ko'proq motivatsiya beradi. O'yinlar yordamida bolalar o'zlariga xos usullarni ishlab chiqadilar, bu esa ularning ijodkorlik qobiliyatini rivojlantiradi. O'yinlar yordamida o'rganish jarayoni juda ko'p turli xil bo'lishi mumkin. Misol uchun, rolli o'yinlar, bolalarni turli xil vaziyatlarda o'zlarini sinab ko'rishga undaydi. Bu o'yinlar orqali bolalar o'z fikrlarini ifoda etishni, boshqa odamlar bilan muloqot qilishni va turli xil rollarni bajarishni o'rganadilar. Masalan, bolalar dukkakli o'yinlarda shifokor, o'qituvchi yoki boshqa kasblarni o'ynab, o'zlariga yangi ko'nikmalarni egallashadi.

Shuningdek, jismoniy o'yinlar, bolalarning jismoniy rivojlanishiga yordam beradi. Bunday o'yinlar orqali bolalar o'z mushaklarini rivojlantiradilar, muvozanat va koordinatsiyani yaxshilaydilar. Jismoniy faoliyat, nafaqat jismoniy sog'liq uchun, balki ruhiy holat uchun ham foydalidir. O'yin davomida bolalar o'zlarini erkin his qiladilar, bu esa ularning stress darajasini kamaytiradi va kayfiyatini oshiradi. O'yin jarayonida bolalar o'zaro raqobatlashadilar, bu esa ularning raqobatbardoshligini oshiradi. Raqobat, bolalarga muvaffaqiyatga erishish uchun ko'proq harakat qilishga undaydi. Biroq, muhim jihat shundaki, raqobat do'stona va sog'lom bo'lishi kerak. O'yinlar davomida bolalar o'zaro yordam berishni, bir-birlariga qo'llab-quvvatlashni o'rganadilar. Bu, ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. O'yinlar, shuningdek, bolalar uchun yangi bilimlarni o'zlashtirishning samarali usuli

hisoblanadi. Masalan, matematikani o'rganish jarayonida bolalar turli xil o'yinlar orqali raqamlar va hisob-kitoblarni o'zlashtiradilar. O'yinlar yordamida bolalar o'z bilimlarini amalda qo'llashni o'rganadilar, bu esa o'z navbatida ularning tushunishini chuqurlashtiradi. O'yinlar orqali o'rganish, shuningdek, bolalarning muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi. O'yin davomida bolalar turli xil vaziyatlarga duch keladilar va ularni hal qilish uchun ijodiy yondashuvlar ishlab chiqadilar. Bu jarayon, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va muammolarni hal qilishda mustaqil bo'lishlariga yordam beradi. O'yin orqali bolalar o'z his-tuyg'ularini ifoda etishni o'rganadilar. O'yinlar, bolalarga o'z his-tuyg'ularini boshqarishni va ularga to'g'ri javob berishni o'rganishga yordam beradi. Bu, ularning emotsional rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va ruhiy sog'lig'ini yaxshilaydi. Bolalarda o'ynaymiz, o'rganamiz metodi, shuningdek, ularning o'z-o'zini baholashiga yordam beradi. O'yinlar davomida bolalar o'z muvaffaqiyatlarini ko'rishadi va o'zlarini baholashni o'rganadilar. Bu, ularning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va o'z maqsadlariga erishish uchun ko'proq harakat qilishga undaydi.

Natijada, bolalarda o'ynaymiz, o'rganamiz metodi, ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. O'yinlar orqali bolalar ko'plab ko'nikmalarni egallashadi, ijodkorliklarini rivojlantiradilar va o'zaro munosabatlarini mustahkamlashadi. Ushbu yondashuv, bolalarning o'z-o'zini rivojlantirishiga, muvaffaqiyatga erishishiga va hayotda o'z o'rnini topishiga yordam beradi. O'yinlar, nafaqat ta'lim jarayonining ajralmas qismi, balki bolalarning hayotidagi eng qiziqarli va unutilmas daqiqalardir.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, bolalarda o'ynaymiz, o'rganamiz metodi, ta'lim jarayonida o'yin va o'rganishni birlashtirib, bolalarning rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. O'yinlar, bolalar uchun nafaqat qiziqarli, balki foydali faoliyatdir. Ular orqali bolalar o'z ko'nikmalarini rivojlantiradilar, yangi bilimlarni o'zlashtiradilar va hayotda muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni egallashadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirova, G. (2020). "Bolalar ta'limida o'yin metodlari". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.
2. Rahimov, S. (2019). "O'yin orqali ta'lim: nazariya va amaliyot". Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
3. Mirzayeva, D. (2021). "Bolalar psixologiyasi va o'yin metodlari". Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
4. Abdullayeva, N. (2018). "O'yin va ta'lim: bolalar uchun yangi yondashuvlar". Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
5. Tursunova, M. (2022). "Rivojlanayotgan bolalar uchun o'yin metodlari". Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.
6. Karimova, L. (2020). "O'yin orqali o'rganish: nazariy asoslar va amaliyot". Andijon: Andijon davlat universiteti.
7. Xudoyberdiyeva, S. (2019). "Bolalar ta'limida innovatsion metodlar". Namangan: Namangan davlat universiteti.
8. Isroilova, Z. (2021). "O'yin va o'rganish: bolalar uchun samarali yondashuvlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Pedagogika instituti.